

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA

MOKESČIŲ IR KITŲ ĮMOKŲ Į BIUDŽETUS APYSKAITOS VERTINIMAS (Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos vidaus kontrolės sistema ir informacinių sistemų bendroji vidaus kontrolė)

2005 m. rugsėjo 29 d. Nr. 8000-3-5

Vilnius

TURINYS

Santrauka – 2
Įžanga – 5
Valstybinio audito rezultatai – 8
VMI informacinių sistemų bendroji vidaus kontrolė – 8
Mokesčių ir kitų įmokų į biudžetus apyskaitos sudarymo vidaus kontrolė – 14
Išvados ir rekomendacijos – 23

SANTRAUKA

Valstybinio audito tema – mokesčių ir kitų įmokų į valstybės biudžetą, savivaldybių biudžetus apyskaitos (toliau – Apyskaita) vertinimas šiuo mastu: įvertinti, ar Valstybinėje mokesčių inspekcijoje prie Finansų ministerijos (toliau – VMI prie FM) yra pakankama vidaus kontrolės sistema, užtikrinanti mokesčių administratorių rengiamos apyskaitos patikimumą, įvertinti VMI prie FM informacinių sistemų bendrąją vidaus kontrolę.

Kodėl atliktas šios temos valstybinis auditas – Mokesčių administratoriai privalo užtikrinti, kad tinkamai ir operatyviai būtų vedama sumokėtų mokesčių ir kitų įmokų apskaita, gautos įplaukos nustatyta tvarka būtų paskirstytos ir pervestos į biudžetus ir fondus, laiku teikiami duomenys ir ataskaitos apie atsiskaitymą su valstybės ir savivaldybių biudžetais ir fondais.

VMI prie FM, Muitinės departamento prie Finansų ministerijos (toliau – MD prie FM) ir Finansų ministerijos parengtų ataskaitų apie valstybės pajamas pagrindu vertinama valstybės finansinė būklė, priimami valstybei svarbūs makroekonominiai sprendimai.

Valstybinės mokesčių inspekcijos pasiekimai audituojamoje srityje

Vienas iš strateginių VMI prie FM tikslų – patobulinti rizikos vertinimu pagrįstas mokesčių apskaičiavimo ir sumokėjimo kontrolės sistemas. Įgyvendinant šį tikslą numatyta parengti ir sukurti automatizuotą mokesčių apskaitos sistemą, kuri užtikrintų vienodas mokesčių apskaitos procedūras visose apskričių valstybinėse mokesčių inspekcijose (toliau – AVMI). 2005–2007 m. strateginiame plane VMI, siekdama užtikrinti mokesčių administravimo efektyvumą, numato toliau tobulinti rizikos vertinimu pagrįstas mokesčių apskaičiavimo ir sumokėjimo sistemas.

VMI prie FM, siekdama pagerinti su informacinių technologijų (toliau – IT) naudojimu susijusios rizikos valdymą, informacinių sistemų rizikos vertinimui taiko modernius metodus

(CRAMM¹). Informacinių technologijų departamente įsteigė Informacinių sistemų saugos kontrolės skyrių, kuris vertina ir analizuoja informacijos saugumo rizikos veiksnus.

VMI prie FM, siekdama tobulinti jai priskirtų administruoti mokesčių ir kitų įmokų apskaitą ir atskaitomybę, kad ji visiškai ir kompleksiškai atitiktų Europos nacionalinių sąskaitų sistemos (ESA 95) nuostatas, Tarptautinius apskaitos viešajame sektoriuje standartus ir Lietuvos Respublikos valstybinio sektoriaus apskaitos reikalavimus, iki 2005 m. pabaigos numato parengti ir iki 2007 m. įdiegti naują mokesčių apskaitos metodiką, pagrįstą dvejybinio įrašo ir kaupimo principais, užtikrinančią mokesčių mokėtojo mokesčių apskaitos kortelės stabilumą, vienodą mokesčių, rinkliavų ir kitų įmokų, mokamų į AVMI biudžeto pajamų surenkamąsias sąskaitas, kodų ir valstybės bei savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų biudžetinės klasifikacijos kodų sistemą.

Tobulintina Valstybinės mokesčių inspekcijos veikla

VMI prie FM informacinių sistemų bendroji vidaus kontrolė

VMI prie FM turi toliau tobulinti su IT naudojimu susijusios rizikos valdymo sistemą, dokumentuoti IS politiką, apsvarstyti galimybę atnaujinti informacinių sistemų (toliau – IS) plėtros komiteto sudėtį ir veiklą, tiksliau įvardyti IS valdytojus („savininkus“), imtis priemonių, kad į programinės įrangos sąrašą būtų įtraukti pačių sukurti ir laisvai platinami produktai, atsižvelgti į aktualias PHARE ekspertų ir UAB „Arthur Andersen“ auditorių rekomendacijas, užtikrinti šių rekomendacijų įgyvendinimo kontrolę.

Būtina imtis neatidėliotinų veiksmų šio audito metu nustatytiems teisės aktų, reglamentuojančių informacinių technologijų taikymą, neatitikimams pašalinti ir nuodugniai apsvarstyti informacinių technologijų taikymą reglamentuojančių teisės aktų rekomendacijų įgyvendinimo klausimus.

Pažanga:

Audito metu VMI prie FM buvo užbaigta IS saugumo rizikos analizė, parengtas IS saugumo gerinimo planas, duotas nurodymas už IS administravimą atsakingam padaliniui iki 2005-10-17 patvirtinti bendrąjį VMI kompiuterinių programų sąrašą.

Konsoliduotos mokesčių ir kitų įmokų į biudžetus apyskaitos sudarymo vidaus kontrolė

VMI prie FM įgyvendindama mokesčių apskaitos, paskirstymo strateginius tikslus, daugiau dėmesio turėtų skirti tinkamam naudojamų vertinimo kriterijų atspindėjimui strateginiame veiklos plane ir jo vykdymo ataskaitose.

Didesnis dėmesys turėtų būti skiriamas Mokesčių apskaitos metodikos, reglamentuojančios pagrindinius mokesčių ir kitų įmokų apskaitos, paskirstymo ir atskaitomybės sudarymo principus,

¹Jungtinės karalystės Centrinės kompiuterių ir telekomunikacijų agentūros rizikos analizės ir valdymo metodas

atnaujinimui ir tobulinimui siekiant užtikrinti, kad mokesčių apskaitos, paskirstymo, atskaitomybės sudarymo metodikos atitiktų teisės aktų ir kitus pasikeitimus.

VMI prie FM, siekdama užtikrinti pateikiamos informacijos patikimumą, daugiau dėmesio turėtų skirti didžiąją dalį valstybės ir savivaldybių biudžetų ir fondų įplaukų atspindinčios konsoliduotos ataskaitos – Mokesčių ir kitų įmokų į valstybės biudžetą ir savivaldybių biudžetus apyskaitos – rengimo teisiniam reglamentavimui, pakankamų vidaus kontrolės procedūrų nustatymui ir detalesniam padalinių, atsakingų už Apyskaitos sudarymo metodiką ir konsoliduotos Apyskaitos rengimą, funkcijų ir atsakomybės reglamentavimui.

Mokesčių apskaitos ir paskirstymo, atskaitomybės rengimo procesų rizikos veiksnių identifikavimas, rizikos valdymo sistemos sukūrimas pasitarnautų nustatant mokesčių ir kitų įmokų apskaitos, paskirstymo ir atskaitomybės sudarymo procesų atitinkamas kontrolės priemones.

Didesnis dėmesys vidaus audito tarnybų veiklos koordinavimui ir vidaus audito rezultatų geresnė sklaida tarp VMI prie FM veiklos padalinių leistų operatyviau šalinti AVMI vidaus auditų metu nustatytas sisteminės problemas, padėtų stiprinti AVMI metodinį vadovavimą ir kontrolę.

Pažanga:

Audito metu VMI prie FM parengė Mokesčių ir kitų įmokų į biudžetus apyskaitos formos 1-VP sudarymo ir teikimo Lietuvos Respublikos finansų ministerijai taisyklių, reglamentuojančių konsoliduotos Apyskaitos rengimo, kontrolės procedūras, pateikimo terminus ir atsakomybę, projektą.

Valstybinio audito rekomendacijų įgyvendinimas

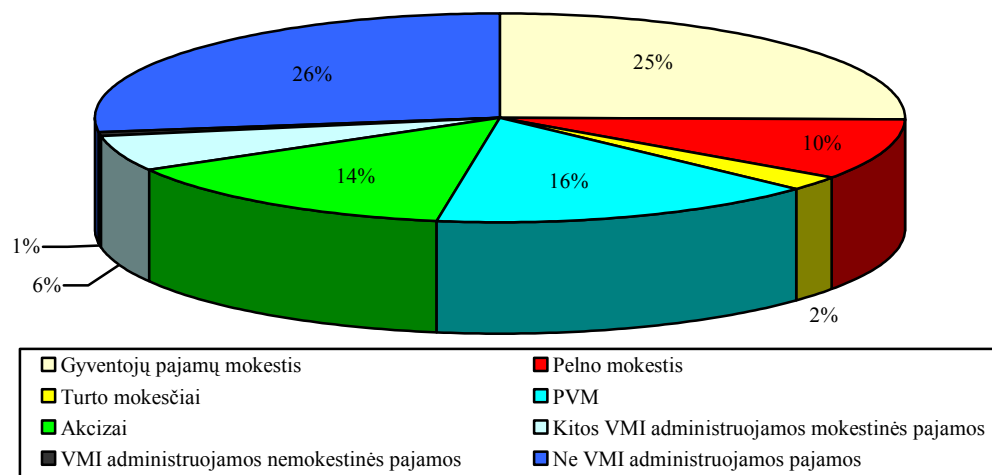
VMI informavo, kad dėl daugumos valstybinio audito ataskaitoje pateiktų rekomendacijų ėmėsi ar planuoja imtis priemonių trūkumams pašalinti ir veiklai tobulinti. Šią informaciją Valstybės kontrolė vertins veikloje po audito, stebėdama rekomendacijų įgyvendinimą.

Valstybinio audito rekomendacijų įgyvendinimas padės sustiprinti vidaus kontrolę Apyskaitos rengimo etapuose.

IŽANGA

Valstybės funkcijų vykdymui būtini atitinkami finansiniai ištekliai, kurių svarbiausias šaltinis yra valstybės pajamos, surenkamos į biudžetą iš įvairių mokesčių ir kitų įmokų.

VMI administruoja didžiąją dalį mokesčių mokėtojų sumokamų mokesčių ir yra atsakinga už administruojamų mokesčių surinkimą. VMI administruojamos mokesstinės pajamos ir kitos įmokos sudaro apie 74 proc. visų nacionalinio biudžeto pajamų.

1 pav. VMI administruojamos nacionalinio biudžeto pajamos 2004 m.²

Mokesčių administratoriai privalo užtikrinti, kad tinkamai ir operatyviai būtų vedama sumokėtų mokesčių ir kitų įmokų apskaita, gautos įplaukos nustatyta tvarka būtų paskirstytos ir pervestos į biudžetus ir fondus, laiku teikiami duomenys ir ataskaitos apie atsiskaitymą su biudžetais ir fondais.

Pagrindines su mokesčių apskaita ir paskirstymu atitinkamiems biudžetams ir fondams susijusias funkcijas vykdo AVMI:

- tvarko sumokėtų į valstybės (savivaldybės) biudžetą mokesčių ir kitų įmokų apskaitą;
- paskirsto biudžetams ir valstybės fondams sumokėtų mokesčių sumas.

VMI dauguma mokesčių administravimo procesų, įskaitant mokesčių ir kitų įmokų apskaitos ir paskirstymo biudžetams ir fondams, yra kompiuterizuoti. Mokesčių ir kitų įmokų apskaita tvarkoma Integruotos mokesčių informacinės sistemos (IMIS), aplikacijomis „Mokėjimai“, „Apskaitos kortelė“ ir kt.

Prievolė mokesčių administratoriams teikti atskaitomybę apie mokesčių ir kitų įmokų paskirstymą biudžetams ir fondams nustatyta finansų ministro 2003-01-29 įsakyme Nr. 1K-019 „Dėl mokesčių ir kitų įmokų į valstybės biudžetą ir savivaldybių biudžetus apyskaitos“. Šiame įsakyme nustatyta, kad VMI prie FM ir MD prie FM kas mėnesį, per 5 kito mėnesio darbo dienas

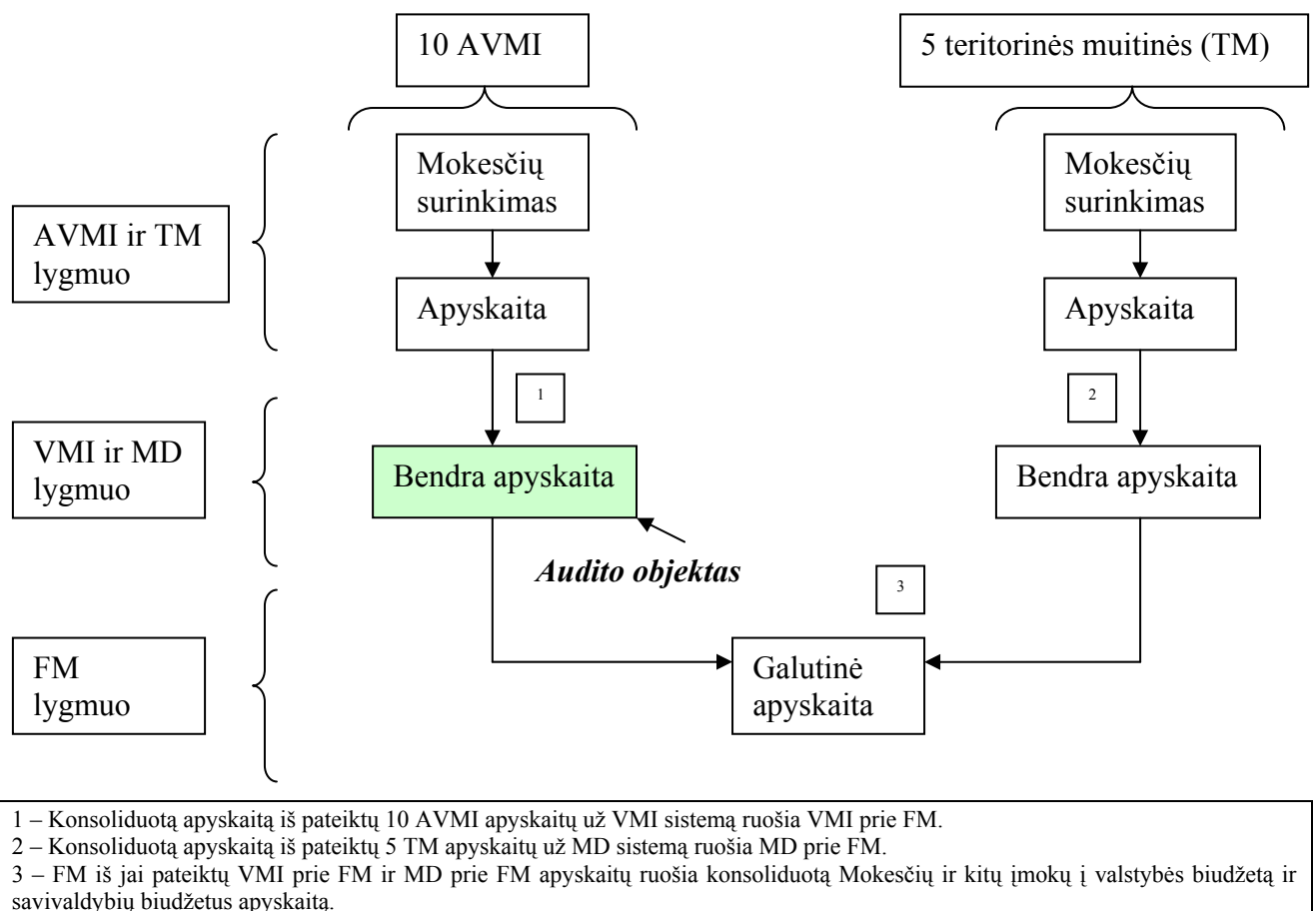
² Lietuvos Respublikos 2004 metų nacionalinio biudžeto įvykdymo apyskaitos duomenys.

turi pateikti Finansų ministerijai nustatytos formos Mokesčių ir kitų įmokų į valstybės biudžetą ir savivaldybių biudžetus apyskaitą ir jos priedus.

Audito subjektas – Valstybinė mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos, įstaigos kodas 188659752, adresas – Vasario 16-osios g. 15, 01514, Vilnius.

Valstybinį auditą, vykdydamos Valstybės kontrolės 2005-05-27 pavedimą Nr. 8000-3, atliko Valstybės kontrolės Valstybės ataskaitų ir pajamų audito departamento vyriausioji valstybinė auditorė B. Žašnienė (grupės vadovė), vyresnioji valstybinė auditorė K. Vaivadienė, Veiklos audito valdymo departamento vyresnysis valstybinis auditorius Irmantas Aleliūnas.

Audito objektas – VMI prie FM rengiama Mokesčių ir kitų įmokų į valstybės biudžetą ir savivaldybių biudžetus apyskaita. Audito metu nebuvo atliekamas pilnas Apyskaitos finansinis auditas siekiant įvertinti VMI prie FM parengtos Apyskaitos patikimumą pagal visus finansinės atskaitomybės tvirtinimus. Šiuo auditu siekėme nustatyti, ar VMI prie FM yra pakankama vidaus kontrolės sistema, užtikrinanti mokesčių administratorių rengiamos Apyskaitos patikimumą.

2 pav. Mokesčių surinkimo apyskaitos ruošimas

Audito tikslai:

Įvertinti VMI prie FM vidaus kontrolės priemones:

1. Įvertinti VMI prie FM IS bendrąją vidaus kontrolę.

2. Įvertinti VMI prie FM konsoliduotos VMI administruojamų mokesčių ir kitų įmokų į biudžetus apskaitos ir Apyskaitos sudarymo vidaus kontrolę.

Siekdami įgyvendinti nurodytus audito tikslus, vertinome ne tik VMI kompiuterizuotų finansinių ir kitų informacinių sistemų bendrąją vidaus kontrolę, bet ir tyrėme tokius mokesčių ir kitų įmokų apskaitos, paskirstymo biudžetams ir fondams, atskaitomybės sudarymo etapus:

1. mokesčių ir kitų įmokų apskaitos, paskirstymo biudžetams ir fondams strategijos;
2. teisinio reglamentavimo ir metodinio vadovavimo;
3. mokesčių ir kitų įmokų apskaitos, paskirstymo ir atskaitomybės rengimo;
4. kontrolės priemonių parengimo ir taikymo.

Audituojamas laikotarpis: Mokesčių ir kitų įmokų į valstybės biudžetą ir savivaldybių biudžetus apyskaitos sudarymo vidaus kontrolės vertinimas – 2004–2005 m., IS bendrosios vidaus kontrolės vertinimas – 2005 m.

Audito procesas. Auditas pradėtas 2004-05-27, baigtas 2005-09-30. Audito įrodymai gauti taikant patikrinimo (rašytinių dokumentų nagrinėjimo), apklausos (pokalbiai su darbuotojais), analitinės procedūros, teisinę analizę, nagrinėjant iš VMI gautus ir viešai internete skelbiamus duomenis.

Vertinant bendrąją IS kontrolę, audito metu vadovautasi Valstybinio audito reikalavimais, INTOSAI audito standartų įgyvendinimo Europoje 22 gaire, tarptautiniais Informacinių sistemų audito ir kontrolės asociacijos (angl. ISACA) Audito standartais bei atsižvelgta į ISACA Audito gaires ir gerą praktiką.

Atlikdami auditą laikėmės prielaidos, kad visi auditoriams pateikti dokumentai yra išsamūs ir galutiniai, o dokumentų kopijos atitinka originalus.

Apribojimai. Atsižvelgiant į tai, kad riboti Valstybės kontrolės ištekliai neleidžia atlikti išsamaus Apyskaitos patikimumo vertinimo siekiant gauti įrodymus, pagrindžiančius visus finansinės atskaitomybės patikimumo tvirtinimus, audito metu buvo apsiribota bendrosios IS vidaus kontrolės ir vidaus kontrolės sudarant konsoliduotą Mokesčių ir kitų įmokų į biudžetus apyskaitą vertinimu.

VALSTYBINIO AUDITO REZULTATAI

I. VMI INFORMACINIŲ SISTEMŲ BENDROJI VIDAUS KONTROLĖ

Bendroji IS kontrolė yra kontrolės aplinkos ir procedūrų visuma, bendrai taikoma visoms institucijos IS. Bendroji kontrolė turi reikšmingos įtakos taikomųjų kompiuterinių programų kontrolei.

VMI prie FM, lyginant su kitomis valstybinėmis institucijomis, yra pažengusi IS saugumo rizikos vertinimo srityje. VMI prie FM Informacinių technologijų departamente įsteigtas Informacinių sistemų saugos kontrolės skyrius, kuris analizuoja ir įvertina informacijos saugumo rizikos veiksniai³.

VMI imasi veiksmų rizikai sumažinti: VMI IT padalinių planai sudaromi atsižvelgiant į veiklos padalinių planus, IS plėtra vykdoma atsižvelgiant į veiklos padalinių IT departamentui pateikimus užsakymus.

1. PHARE ekspertų ir UAB „Arthur Andersen“ rekomendacijų įgyvendinimo kontrolė

VMI prie FM 2000 m. nepatvirtino PHARE LI 9703-03-05-01 projekto ekspertų Informatikos padaliniui pateikto IT strateginio plano, tačiau nemažai jo aktualių nuostatų įtraukė į VMI prie FM veiklos planus.

UAB „Arthur Andersen“ 2002 m. atliko bendrąjį VMI informacijos ir susijusių technologijų auditą.

PHARE ekspertai ir UAB „Arthur Andersen“ auditoriai pasisakė dėl būtinybės VMI prie FM sudaryti IS plėtros komitetą. Komitetas 2001 m. buvo sudarytas, tačiau manome, kad siekiant užtikrinti, kad VMI IS plėtra atitiktų veiklos keliamus reikalavimus, jo sudėtis turėtų būti atnaujinta. (Žr. rekomendacijų 1.2 p.)

PHARE ekspertai⁴ ir UAB „Arthur Andersen“ auditoriai pasisakė dėl būtinybės nustatyti IS „nuosavybę“, tačiau VMI prie FM šių ekspertų ir auditorių rekomendacijos įgyvendintos tik iš dalies. Iki audito pradžios nebuvo aiškiai įvardyti IS valdytojai („savininkai“). VMI informatikai ir veiklos padaliniai funkcijas bando pasidalinti vadovaudamiesi vidiniais reglamentais⁵. Mūsų

³ VMI viršininko 2005-01-27 įsakymu Nr. V-14 patvirtinti Informacinių technologijų departamento informacinių sistemų saugos kontrolės skyriaus nuostatai.

⁴ PHARE LI 9703-03-05-01 projekto ekspertų 2000-04-18 Informatikos padaliniui pateiktas Valstybinės mokesčių inspekcijos IT strateginis planas, kuriama buvo pabrėžta:

„Reikia parengti kiekvienos IT sistemos nuosavybės sąvoką. Nuosavybė turėtų priklausyti VMI skyrių viršininkams. Ji apima atsakomybę už IT sistemų funkcijų projektavimą ir naudojimą bei už tai, kad VMI šias sistemas naudotų racionaliausiai ir taupiausiai būdu.“

Nustačius nuosavybę, VMI skyriai aktyviau įsijungtų į IT plėtros veiklą. Už biudžetą iš pradžių tiesiogiai būtų atsakingas IT padalinys, o sistemų savininkai atsakytų už finansinę ateities veiklos planavimo pusę.“

⁵ VMI viršininko 2001-01-24 įsakymas Nr. 257 „Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos veiklos projektų valdymo sistemos įdiegimo“, VMI viršininko 2002-01-21 įsakymu Nr. 14 patvirtinti „Informacinių sistemų taikomųjų programų kūrimo ir diegimo darbo grupių nuostatai“ ir VMI viršininko 2003-03-20 įsakymas Nr. V-78 „Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos informacinių sistemų pakeitimų valdymo taisyklių patvirtinimo“.

nuomone, IS valdytojais („savininkais“) turėtų būti IS vartotojų vadovai. Manome, kad šių rekomendacijų nepaisymas gali komplikuoti VMI IS procesų valdymą. (Žr. rekomendacijų 1.3 p.)

UAB „Arthur Andersen“ auditoriai, atlikę preliminarų VMI IS rizikos veiksnių vertinimą, rekomendavo VMI prie FM sukurti su IT naudojimu susijusios rizikos valdymo sistemą ir paskirti už jos funkcionavimą atsakingą darbuotoją. Auditorių nuomone, rizikos valdymo sistema turi apimti IT rizikos identifikavimą ir jos poveikio analizę, šiam darbui pasitelkiant įvairius veiklos padalinius ir įgyvendinti finansiškai pagrįstas kontrapriemonės, skirtas rizikos tikimybei ar poveikiui sumažinti. VMI prie FM planavo iki 2004 m. vasario mėn. sukurti ir įdiegti su IT susijusios rizikos valdymo VMI standartą. Iki audito pradžios toks standartas nesukurtas, todėl rizikos valdymui gali būti pasirenkamos netinkamos kontrolės priemonės. (Žr. rekomendacijų 1.4.p.)

Iki audito pradžios neįgyvendinta UAB „Arthur Andersen“ rekomendacija „*Įsidiegti atitinkamą programinę įrangą konfigūracijos dokumentavimui bei sekimui, siekiant kiek įmanoma automatizuoti šias procedūras.*“ Teisės aktai⁶ rekomenduoja nustatyti pradinį institucijos kompiuterių programų inventorių. Audito metu nustatyta, kad VMI kasmet vykdoma programinės įrangos inventorizacija ir įsigyta legali programinė įranga inventorizuojama, tačiau nėra oficialaus sąrašo, kur būtų registruojama visa programinė įranga, apimanti pačių sukurtus arba laisvai platinamus produktus. VMI nenustačius viso programinės įrangos inventoriaus, apsunkinama incidentų, problemų, konfigūracijos, pakeitimų ir versijų valdymo procesų kontrolė.

UAB „Arthur Andersen“ atlikto audito rekomendacijų įgyvendinimo terminai dar nepasibaigę, tačiau manome, kad VMI prie FM vadovybė turėtų didesnę dėmesį skirti audito rekomendacijų įgyvendinimo vidaus kontrolei. (Žr. rekomendacijų 1.1 p)

Pažanga:

Valstybinio audito metu VMI, taikant modernius metodus, buvo atliekamas IT rizikos vertinimas.

VMI prie FM informavo, kad artimiausiu metu planuoja nustatyti IS valdytojus („savininkus“).

VMI prie FM yra numčiusi įdiegti VMI informacinių technologijų pagalbos tarnybos sistemą, kurios efektyvus ir rezultatyvus funkcionavimas sunkiai įmanomas be visų IS konfigūravimo vienetų sąrašo.

Audito metu VMI prie FM patvirtintos Informacinių sistemų administravimo instrukcijų ir informacinių technologijų komponentų aprašų rengimo rekomendacijos⁷.

⁶ Vidaus reikalų ministro 2001-05-09 įsakymu Nr. 220 patvirtintos Kompiuterių programų naudojimo valstybės valdymo institucijose ir įstaigose rekomendacijos.

⁷ VMI prie FM 2005-09-04 viršininko įsakymas Nr. V-164 „Dėl informacinių sistemų administravimo instrukcijų ir informacinių technologijų komponentų aprašų rengimo rekomendacijų patvirtinimo“.

2. Teisės aktų laikymasis diegiant ir eksploatuojant IS

Valstybės informacinių sistemų steigėjams privaloma parengti IS nuostatus ir projekto specifikacijas, šiuos dokumentus derinti ir pateikti IS plėtrą koordinuojančioms institucijoms registruoti⁸.

VMI veikia 9 IS. Manome, kad šios IS yra valstybės informacinės sistemos⁹. Iki audito pradžios VMI prie FM buvo užregistravusi tik vienos IS – Integruotos mokesčių informacinės sistemos (IMIS) – nuostatus¹⁰. Minėti nuostatai pasenę (pakitę išorinių duomenų teikėjų pavadinimai ir kt.). IMIS projekto specifikacija nesuderinta su valstybės IS plėtrą koordinuojančiomis institucijomis.

Kitų VMI IS nuostatai ir projektų specifikacijos iki audito pradžios nesuderinti su Informacinės visuomenės plėtros komitetu prie Vyriausybės (toliau – IVPK) ir kitomis institucijomis, teikiančiomis duomenis informacinei sistemai.

Mūsų nuomone, nuostatų ir specifikacijos derinimas su atitinkamomis valstybinėmis institucijomis ir jų tvirtinimas yra svarbi kontrolės priemonė. Derinimo ir tvirtinimo metu šie dokumentai papildomai peržiūrimi ir derinami su visomis suinteresuotomis pusėmis. IVPK ir kitoms valstybės institucijoms, kuruojančioms el. valdžios ir informacinės visuomenės plėtrą, tai sudaro papildomą galimybę kontroliuoti visų valstybės IS suderinamumą ir integraciją, sukaupti informaciją apie valstybės IS, sudaryti prielaidas strateginių el. valdžios ir informacinės visuomenės plėtros sprendimų priėmimui.

2005–2007 m. valstybės investicijų programoje 2005 m. numatytos 29,5 mln. Lt kapitalo investicijos į VMI IT ir IS¹¹ (žr. 1 lentelę). VMI prie FM investicinius projektus turėjo derinti su IVPK¹².

⁸ Nuo 2004 metų IS nuostatus ir projekto specifikacijas registruoja Informacinės plėtros komitetas prie Vyriausybės (žr. Vyriausybės 2004-04-19 nutarimą Nr. 451 „Dėl valstybės informacinių sistemų steigimo ir įteisinimo taisyklių patvirtinimo“ (Anksčiau galiojo Valdymo reformų ir savivaldybių reikalų ministro 1999-04-22 įsakymas Nr. 29 „Dėl Valdymo reformų ir savivaldybių reikalų ministro 1999 01 25 įsakymu Nr. 7 „Dėl valstybės ir vietos savivaldos informacinių sistemų įteisinimo tvarkos patvirtinto valstybės ir vietos savivaldos asmens duomenų valdytojų informacinių sistemų įteisinimo plano dalinio pakeitimo“, Valdymo reformų ir savivaldybių reikalų ministro 1999-01-25 d. įsakymas Nr. 7 „Dėl valstybės ir vietos savivaldos informacinių sistemų įteisinimo tvarkos“, Ryšių ir informatikos ministro 1993-03-12 įsakymu Nr. 15 patvirtinta Techninės užduoties valstybinės svarbos kompiuterizuotai informacinei sistemai sukurti derinimo instrukcija.)

⁹ Valstybės informacinė sistema – valstybės institucijai teisės aktų nustatytoms funkcijoms, išskyrus vidaus administravimą, atlikti reikiamos informacijos apdorojimo procesus (duomenų ir dokumentų tvarkymo, skaičiavimo, bendravimo nuotoliniu būdu ir t. t.) vykdanči sistema, kuri veikia informacinių technologijų pagrindu (žr. Vyriausybės 2004-04-19 nutarimą Nr. 451 „Dėl valstybės informacinių sistemų steigimo ir įteisinimo taisyklių patvirtinimo“).

¹⁰ Valdymo reformų ir savivaldybių reikalų ministerijos Informacijos ir informatikos departamente 1999-06-24 užregistruoti IMIS nuostatai.

¹¹ Vyriausybės 2005-02-18 nutarimas Nr. 192 „Dėl Valstybės investicijų 2005-2007 metų programoje numatytų 2005 metams kapitalo investicijų paskirstymo pagal asignavimų valdytojus ir investicijų projektus“ (Vyriausybės 2005-05-02 nutarimo Nr. 479 redakcija).

¹² Vyriausybės 2003-02-03 nutarimas Nr. 182 „Dėl informacinės visuomenės plėtros koordinavimo metodikos patvirtinimo“.

2005–2007 m. valstybės investicijų programoje 2005 m. VMI numatytos skirti 29,5 mln. Lt lėšos neįteisintų arba neužregistruotų VMI IT ir IS kūrimui ir plėtrai. (Žr. rekomendacijų 1.5 p.)

1 lentelė

Valstybės investicijų 2005–2007 metų programoje numatytos 2005 metų kapitalo investicijos į VMI IT

Asignavimų valdytojo pavadinimas, investicijų projekto pavadinimas	Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas (tūkst. Lt)
<i>Valstybinė mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos</i>	
Integruotos mokesčių informacinės sistemos projektavimas ir diegimas	7700
Informacinių technologijų platformos plėtra	7000
Elektroninio deklaravimo sistemos sukūrimas ir plėtra	1800
Kompiuterių tinklo saugumo priemonių įdiegimas	1500
Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos administravimo programinių priemonių diegimas	3445
Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos pagalbos tarnybos įkūrimas	460
Teritorinio (žinybinio) kompiuterių tinklo plėtra	1600
Programinės įrangos kūrimas ir diegimas įgyvendinant Lietuvos Respublikos akcizų įstatymą	846
Taikomosios programinės įrangos sukūrimas ir techninės įrangos įsigijimas informacijos mainams tarp Europos Sąjungos valstybių	860
Valdymo informacinės sistemos duomenų analizės posistemės kūrimas ir diegimas	1300
Deklaracijų centro taikomųjų programų kūrimas ir diegimas	250
Kompiuterizuotos audito sistemos kūrimas ir mokesčių mokėtojų aptarnavimo telefonu centro steigimas	1646
Tarpžinybinės mokesčių duomenų saugyklos investicijų projekto įgyvendinimas	1050
Iš viso:	29457

Audito metu, atlikus informacinių technologijų teisės aktų atitikimo vertinimą, nustatytos neatitiktys informacinių technologijų taikymą reglamentuojantiems teisės aktams (Žr. 2 lentelę).

2 lentelė

Nustatytos neatitiktys informacinių technologijų taikymą reglamentuojantiems teisės aktams ir VMI prie FM veiksmai

Nr.	Pastebėjimas	Teisės akto reikalavimas	VMI veiksmai
	Vyriausybės 1997-09-04 nutarimo Nr. 952 „Dėl duomenų apsaugos valstybės ir vietos savivaldos informacinėse sistemose“ (Vyriausybės 2002-12-31 nutarimo Nr. 2105 redakcija)		

Nr.	Pastebėjimas	Teisės akto reikalavimas	VMI veiksmai
1.	VMI IS saugumo politika apibrėžta Informacinių technologijų saugos koncepcijoje, tačiau iki audito pradžios VMI nesuderino IS duomenų apsaugos nuostatų.	<u>Bendrujų duomenų saugos nuostatų reikalavimas:</u> 6. Sistemos tvarkytojas, vadovaudamasis Tipiniais duomenų saugos nuostatais, patvirtintais vidaus reikalų ministro, rengia ir suderinęs su Vidaus reikalų ministerija tvirtina sistemos duomenų saugos nuostatus, kurie kartu su rengtinomis detaliomis instrukcijomis, procedūrų aprašymais ir saugaus darbo su duomenimis tvarka apibrėžia sistemos saugumo politiką.	VMI IS duomenų saugos nuostatai 2005-09-13 suderinti su VRM . VMI Informacinių sistemų saugos kontrolės skyriui iki 2005-10-03 VMI IS duomenų saugos nuostatus pavesta pateikti tvirtinti VMI viršininkui .
Vyriausybės 2004-04-19 nutarimas Nr. 451 „Dėl valstybės informacinių sistemų steigimo ir įteisinimo taisyklių patvirtinimo“.			
2.	VMI parengti EDS, Audito IS, AIS ir IMIS nuostatai. Tačiau IMIS nuostatai pasenę. Kitų VMI IS nuostatai neparengti (rengiami audito metu). .	<u>Valstybės informacinių sistemų steigimo ir įteisinimo taisyklėse nurodoma:</u> 4. Informacinės sistemos steigėjas rengia informacinės sistemos nuostatų projektą, (...)	1. IMIS nuostatus atnaujinti priėmus sprendimus dėl apskričių reorganizavimo ir ERP diegimo, Informacinių sistemų projektų skyriui pavesta parengti IMIS nuostatus per 6 mėn. 2. Informacinių sistemų projektų ir Programavimo skyriams EDS, AIS, Audito IS nuostatai 2005-09-22 suderinti su Vidaus reikalų ministerija, iki 2005-10-28 numatoma suderinti su Valstybine duomenų apsaugos inspekcija. 3. Iki 2005-09-30 parengti ir išsiųsti derinti (IVPK, VRM, VDAI ir duomenų teikėjams) ITIS_EU nuostatus (Tarptautinių informacijos mainų skyrius). 4. Iki 2005-11-02 parengti ir išsiųsti derinti (IVPK, VRM, VDAI ir duomenų teikėjams) Valdymo IS, DTIS nuostatus (atsakingas Informacinių technologijų departamentas).
3.	VMI nederino IS projektų specifikacijų	11. Informacinės sistemos valdytojas derina informacinės sistemos specifikacijos projektą su Informacinės visuomenės plėtros komitetu prie Vyriausybės ir institucijomis, kurios teiks duomenis informacinei sistemai ir yra nurodytos informacinės sistemos nuostatuose.	Informacinių technologijų departamento skyriams pavesta iki 2006-06-01 parengti VMI IS projektų specifikacijas (projektus).

Vidaus reikalų ministro 2004-05-21 įsakymu Nr. 1V-176 patvirtintų Interneto tarnybinių stočių apsaugos rekomendacijų, 2001-05-09 įsakymu Nr. 220 patvirtintų Kompiuterių programų naudojimo valstybės valdymo institucijose ir įstaigose rekomendacijų taikymas priklauso nuo šiuo metu VMI atliekamo IS rizikos vertinimo rezultatų (Žr. 3 lentelę). Pažymėtina, kad VMI IS pradėta kurti anksčiau negu buvo priimti teisės aktai, reglamentuojantys informacinių technologijų taikymą.

3 lentelė

Teisės aktų, reglamentuojančių IT taikymą, rekomendacijų nevykdymas VMI prie FM

Nr.	Pastebėjimas	Teisės akto rekomendacija	VMI numatyti veiksmai
Vidaus reikalų ministro 2004-05-21 įsakymu Nr. 1V-176 patvirtintos „Interneto tarnybinių stočių apsaugos rekomendacijos“			
1.	VMI nėra išsamaus tinklo plano ir jo aprašymo. VMI parengtos apibendrintos tinklo schemas. VMI IS specialistai, vadovaudamiesi savo teorinėmis žiniomis, praktine patirtimi ir intuicija, diegia IS saugos priemones.	<u>4 punkte siūloma</u> – Tinklo įrengimas turi būti pradėtas nuo aparatinės ir programinės įrangos įrengimo plano (toliau – įrengimo planas) sudarymo, ypatingą dėmesį skiriant tinklo saugumui.	Kompiuterinės įrangos skyrius iki 2006-02-01 parengs VMI kompiuterių tinklo planą ir jo aprašymą.
2.	Nedokumentuotos būtinios tinklo paslaugos, tačiau VMI IS specialistai, vadovaudamiesi savo teorinėmis žiniomis, praktine patirtimi ir intuicija, diegia IS saugos priemones.	<u>III dalyje siūloma</u> – Teikti tik būtiniausias tinklo paslaugas 6. Norint teikti tik būtiniausias tinklo paslaugas reikia: 6.1. apibrėžti tarnybinių ir darbo stočių funkcijas ir nustatyti, kurios tinklo paslaugos yra būtinės, o kurios ne;	Kompiuterinės įrangos skyrius iki 2006-02-01 parengs būtinų tinklo paslaugų dokumentą (tarnybinių darbo stočių funkcijos).
3.	Nedokumentuota, kurie tinkle vykstantys procesai turi būti stebimi, o jų įrašai – kaupiami. Nedokumentuota stebėjimo tinkle vykstančių procesų procedūra, todėl sukaupiti tinkle vykstančių procesų įrašai valdomi VMI administratorių nuožiūra. VMI IS specialistai, vadovaudamiesi savo teorinėmis žiniomis, praktine patirtimi ir intuicija, diegia IS saugos priemones.	<u>V dalyje</u> siūloma Stebėti tinkle vykstančius procesus ir kaupti jų įrašus 8. Prieš pradėdant stebėti tinkle vykstančius procesus ir kaupti jų įrašus reikia nustatyti, kurie tinkle vykstantys procesai turi būti stebimi, o jų įrašai – kaupiami. 9. Stebint tinkle vykstančius procesus ir kaupiant jų įrašus, reikia: 9.2. valdyti sukauptus tinkle vykstančių procesų įrašus.	Informacinių sistemų saugos kontrolės skyrius iki 2005-10-31 patvirtins stebimų VMI tinkle vykstančių procesų procedūras.
4.	Nesukurtas apsisaugojimo nuo virusų veiksmų planas, tačiau VMI IS specialistai, vadovaudamiesi savo teorinėmis žiniomis, praktine patirtimi ir intuicija, diegia IS saugos priemones.	<u>VII dalyje siūloma</u> Apsaugoti tinklą nuo žalingų programų 11. Norint apsaugoti tinklą nuo žalingų programų, reikia: 11.1. užtikrinti apsisaugojimo nuo virusų veiksmų plano vykdymą.	Informacinių sistemų saugos kontrolės skyrius iki 2005-09-27 parengs apsisaugojimo nuo virusų veiksmų planą (projektą).

Nr.	Pastebėjimas	Teisės akto rekomendacija	VMI numatyti veiksmai
Vidaus reikalų ministro 2001-05-09 įsakymu Nr. 220 patvirtintos „Kompiuterių programų naudojimo valstybės valdymo institucijose ir įstaigose rekomendacijos“			
5.	VMI nesudarytas vieningas kompiuterių programų sąrašas.	3.1. dalyvaujant kvalifikuotam institucijos personalui, nustatyti pradinį institucijos kompiuterių programų inventorių.	Informacinių sistemų administravimo skyrius iki 2005-10-17 patvirtins VMI vieningą kompiuterių programų sąrašą

Pažanga:

Audito metu trijų VMI IS, t.y. Elektroninio deklaravimo IS (EDS), Audito IS ir Akcizų IS (AIS), nuostatai suderinti su IVPK¹³, VMI IS duomenų saugos nuostatai pateikti Vidaus reikalų ministerijai ir šiuo metu baigiami derinti atsižvelgiant į pateiktas pastabas.

VMI prie FM operatyviai ėmėsi veiksmų nustatytiems teisės aktų neatitikimams pašalinti ir IT taikymą reglamentuojančių teisės aktų rekomendacijoms įgyvendinti. (Žr. 2, 3 lenteles).

II. KONSOLIDUOTOS MOKESČIŲ IR KITŲ ĮMOKŲ Į BIUDŽETUS APYSKAITOS SUDARYMO VIDAUS KONTROLĖ

1. VMI prie FM mokesčių ir kitų įmokų apskaitos, paskirstymo biudžetams ir fondams strategija

Vienas iš 2000–2004 m. VMI prie FM strateginio veiklos plano tikslų buvo patobulinti rizikos vertinimu pagrįstas mokesčių apskaičiavimo ir sumokėjimo kontrolės sistemas. Įgyvendinat šį tikslą buvo numatyta parengti ir sukurti automatizuotą mokesčių apskaitos sistemą, kuri užtikrintų vienodas mokesčių apskaitos procedūras visose AVMI.

2005–2007 m. strateginiame veiklos plane VMI prie FM, siekdama užtikrinti mokesčių administravimo efektyvumą, numato toliau tobulinti rizikos vertinimu pagrįstas mokesčių apskaičiavimo ir sumokėjimo sistemas.

VMI prie FM nustatyti svarbūs veiklos vertinimo kriterijai, atspindintys:

1) Mokesčių administratoriaus veiklos efektyvumą:

- VMI finansavimo išlaidų ir surinktų mokesčių, įmokų (be valstybinio socialinio draudimo įmokų), baudų ir delspinigių santykis (proc.);

2) savanoriško mokesčių į nacionalinį biudžetą mokėjimo lygį:

- laiku ir teisingai pervestų mokesčių procentas nuo visų gautų įplaukų iš mokesčių į nacionalinį biudžetą (lityais ir proc.);

- sumokėtų per ataskaitinį laikotarpį deklaruotų mokesčių dalis nuo visų per ataskaitinį laikotarpį deklaruotų mokesčių (lityais ir proc.);

¹³ IVPK 2005-08-12 raštas Nr. (65)-S-983 „Dėl informacinių sistemų nuostatų projektų derinimo“.

3) sumokėjimą laiku:

- laiku sumokėtų mokesčių dalis nuo visų per ataskaitinį laikotarpį deklaruotų mokesčių (litaais ir proc.).

Iš minėtų kriterijų, Šiuo metu skaičiuojamas VMI finansavimo išlaidų ir surinktų mokesčių įmokų santykis.¹⁴

Atliekant nacionalinio biudžeto užduočių vykdymo analizę, skaičiuojamas savanoriško mokesčių mokėjimo į nacionalinį biudžetą lygi atspindintis kriterijus, tačiau jis neįtraukiamas į VMI prie FM rengiamą veiklos vertinimo ataskaitą¹⁵.

Kiti VMI prie FM veiklos vertinimo kriterijai neskaičiuojami¹⁶, nes VMI prie FM pradedama kurti duomenų, esančių duomenų saugykloje, kuri yra sudedamoji VMI Valdymo informacinės sistemos (VIS) dalis, kokybės kontrolės sistema¹⁷. VIS branduolyje numatoma apibrėžti VMI veiklos vertinimo kriterijus ir juos skaičiuoti, remiantis “išgryninta” VMI duomenų saugyklos informacija. Be to, strateginio ir veiklos plano vertinimo kriterijai neatspindi mokestinių pajamų ir kitų įmokų apskaitos procesų.

Tinkamai parinkti VMI prie FM strateginio veiklos plano vertinimo kriterijai ir patikimai funkcionuojančios duomenų bazės sustiprintų mokesčių ir kitų įmokų apskaitos ir paskirstymo procesų kontrolę ir priežiūrą, leistų operatyviau identifikuoti problemas ir numatyti priemones jų pašalinimui. (*Žr. Rekomendacijų 2.1 p.*)

2. Mokesčių apskaitos ir atskaitomybės procedūrų teisinis reglamentavimas ir metodinis vadovavimas

Mokesčių administravimo įstatymas, VMI prie FM ir AVMI nuostatai apibrėžia pagrindines VMI prie FM ir AVMI funkcijas vykdant mokestinių ir kitų įplaukų apskaitą, paskirstymą, rengiant atskaitomybę, vykdant metodinį vadovavimą ir kontrolę.

2.1. Mokesčių ir kitų įmokų apskaitos procedūrų teisinis reglamentavimas ir metodinis vadovavimas

Metodinio vadovavimo mokesčių apskaitai funkciją atlieka VMI prie FM, kuri turi numatyti mokesčių apskaitos strategiją, rengti ir tvirtinti mokesčių apskaitos metodiką, taisykles ir kitas metodines rekomendacijas. VMI prie FM pagrindiniai uždaviniai yra:

¹⁴ VMI 2005 m. I pusmečio veiklos, vertinamos pagal kriterijus, apžvalga, 4.1 p.

¹⁵ Žr. ten pat 2.1, p.

¹⁶ VMI 2005 m. I pusmečio veiklos, vertinamos pagal kriterijus, apžvalga, 2.2., 2.3 p.

¹⁷ Šiais metais parengtas pilotinis projektas. Šiuo metu vyksta viešojo pirkimo procedūros visai sistemai. Reikalavimai VIS šiuo metu tik rengiami, konkurso būdu bus įsigyta reikalinga programinė ir techninė įranga.

- užtikrinti tinkamą, skaidrą ir vientisą mokesčių apskaitos tvarkymą;
- rengti taisykles, metodikas ir kitus dokumentus mokesčių apskaitos tvarkymo klausimais;
- organizuoti, koordinuoti ir metodiškai vadovauti AVMI mokesčių apskaitos tvarkymui, kontroliuoti, kaip AVMI tvarko mokesčių apskaitą, duoti nurodymus dėl nustatytų pažeidimų pašalinimo.

Mokesčių ir kitų įmokų į valstybės biudžetą, savivaldybių biudžetus ir fondus apskaitą, jų paskirstymą biudžetams ir fondams, pavesta vykdyti AVMI mokesčių apskaitos padaliniais. Šie padaliniai atsakingi už mokesčių ir kitų įmokų apskaitą, paskirstymą ir pervedimą biudžetams ir fondams, už atitinkamos AVMI Apyskaitos (forma 1-VP) parengimą ir pateikimą VMI prie FM (žr. schemą, 2 pav.).

Mokesčiai ir kitos įmokos apskaitomi ir paskirstomi į biudžetus ir fondus vadovaujantis Biudžeto sandaros įstatymu, atitinkamų metų Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu ir kitais teisės aktais.

VMI prie FM yra parengusi mokesčių ir kitų įmokų apskaitą, paskirstymą ir atskaitomybės rengimą reglamentuojantį dokumentą – Mokesčių apskaitos metodiką¹⁸ (toliau – Metodika).

Metodikoje išdėstyti pagrindiniai mokesčių ir kitų įmokų apskaitos ir paskirstymo principai, pateiktos nuorodos į pagrindinius teisės aktus, taikomus mokesčių ir kitų įplaukų apskaitoje, tačiau ji nepakankamai atspindi pasikeitimus, kuriuos sąlygoja nuolat kintantys mokesčių įstatymai ir kiti mokesčių administravimą reglamentuojantys teisės aktai. (*Žr. rekomendacijų 2.2*)

VMI prie FM atsižvelgdama į tai, kad didžioji dalis mokesčių apskaitos ir paskirstymo procedūrų vykdomos automatizuotai IMIS taikomosiomis programomis „Mokėjimai“ ir „Apskaitos kortelė“, pasikeitimus, susijusius su teisės aktų kaita ir su IS tobulinimu, atlieka keisdama ne Metodiką, bet atitinkamų apskaitos ar paskirstymo procedūrų programinę įrangą.

Atsižvelgiant į tai, kad dalis mokesčių apskaitos procedūrų dar vykdoma rankiniu būdu, gali būti nepakankamai užtikrinamas vienodas mokesčių apskaitos tvarkymas visose AVMI. (*Žr. rekomendacijų 2.2*)

Pažanga:

VMI prie FM, siekdama tobulinti jai priskirtų administruoti mokesčių ir kitų įmokų apskaitą ir atskaitomybę taip, kad ji visiškai ir kompleksiškai atitiktų Europos nacionalinių sąskaitų sistemos (ESA 95) nuostatas, Tarptautinius apskaitos viešajame sektoriuje standartus ir Lietuvos Respublikos valstybinio sektoriaus apskaitos reikalavimus, iki 2005 m. pabaigos¹⁹ numato parengti ir iki 2007 m. pradžios įdiegti naują mokesčių apskaitos metodiką, pagrįstą dvejybinio įrašo ir kaupimo principais, užtikrinančią mokesčių mokėtojo mokesčių apskaitos kortelės stabilumą ir vienodą

¹⁸ Patvirtinta VMI prie FM viršininko 2000-06-15 įsakymu Nr.127 (2001-07-24 įsakymo Nr. 181 redakcija).

¹⁹ VMI prie FM 2005 m. veiklos plano 3.3, 3.4, 3.6 p.

mokesčių, rinkliavų ir kitų įmokų, mokamų į AVMI biudžeto pajamų surenkamąsias sąskaitas, kodų ir valstybės bei savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų biudžetinės klasifikacijos kodų sistemą.

2.2. Apyskaitos 1-VP rengimo procedūrų teisinis reglamentavimas ir metodinis vadovavimas

VMI prie FM pagal AVMI pateikiamų Apyskaitų duomenis rengia konsoliduotą Apyskaitą, į kurią įtraukiami visų AVMI Apyskaitų duomenys, savivaldybių Apyskaitų atitinkami duomenys.

Vyriausybės nutarimu, finansų ministro įsakymais²⁰ patvirtinta Apyskaitos forma, nustatyti jos pateikimo terminai.

VMI prie FM parengtame pagrindiniame mokesčių ir kitų įmokų apskaitą, paskirstymą ir atskaitomybės rengimą reglamentuojančiame dokumente – Metodikoje – Apyskaitos rengimo reglamentavimui turėtų būti skiriama daugiau dėmesio. Joje turėtų būti nustatyti AVMI Apyskaitų pateikimo VMI prie FM terminai, atsakingų už Apyskaitos parengimą pareigūnų atsakomybė ir vidaus kontrolės procedūros, konsoliduotos Apyskaitos rengimo tvarka.

Metodikoje neturėtų būti nuorodų į negaliojančius teisės aktus (žr. 4 lentelę).

4 lentelė

Mokesčių apskaitos metodikos, reglamentuojančios Apyskaitos rengimą, neatitikimai

Mokesčių apskaitos metodika, „XVI. APYSKAITOS 1–VP RENGIMAS“	
<i>Metodikos nuostatos</i>	<i>Neatitikimai</i>
„92. Minėtuoju Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001 m. kovo 5 d. įsakymu Nr. 55 „Dėl formos 1–VP „Mokesčių ir kitų įmokų į biudžetus apyskaitos patvirtinimo“ (Žin., 2001, Nr. 21 – 705) patvirtinta Mokesčių ir kitų įmokų į biudžetus apyskaitos 1–VP forma. Apyskaitos 1–VP forma skirta mokesčių sumokėjimo apskaitai ir analizei atlikti.“	Apyskaitos forma 1–VP patvirtinta 2003-01-29 Finansų ministro įsakymu Nr. 1K-019 ir šiuo metu galioja 2005-02-10 įsakymo redakcija ²¹ .
„93. AVMI kas mėnesį rengia apyskaitos 1–VP formas, kurias pateikia Finansų ministerijos Išdo departamentui. Finansų ministerija, ataskaitų pagrindu parengusi bendrą ataskaitą, pateikia ją VMI prie FM.“	AVMI Apyskaitą nuo 2003 m. teikia VMI prie FM, o ne Finansų ministerijos Išdo departamentui.
„94. Rengdamos apyskaitas 1–VP, AVMI turi vadovautis Inspekcijos 2001-03-30 rašte Nr.10-06/3078 „Dėl mokesčių ir kitų įmokų į biudžetus apyskaitos formos 1–VP“ nustatyta triženklių įmokų kodų paskirstymo po formos 1–VP eilutes tvarka. Apyskaitoje 1–VP nurodomi įmokų pavadinimai, biudžeto klasifikatoriaus kodai, gautų įplaukų suma,	Įmokų kodai nuo 2003 m. kovo mėn. ²² iš triženklių pakeisti į keturženklus.

²⁰ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimas Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“, Finansų ministro 2003-01-29 įsakymas Nr. 1K-019 „Dėl mokesčių ir kitų įmokų į valstybės biudžetą apyskaitos“, Finansų ministro 2003-03-05 įsakymu Nr. 1K-060 patvirtintos Analitinio darbo organizavimo ir nacionalinio biudžeto pajamų surinkimo ataskaitų pateikimo taisyklės.

²¹ Finansų ministro 2005-02-10 įsakymo Nr. 1-K50 redakcija galioja nuo 2005-02-17.

Mokesčių apskaitos metodika, „XVI. APYSKAITOS 1–VP RENGIMAS“	
<i>Metodikos nuostatos</i>	<i>Neatitikimai</i>
paskirstyta valstybės ir savivaldybių biudžetams bei fondams, FAPM dalis savivaldybių išlaidų struktūros skirtumams išlyginti. Įmokų kodams identifikuoti naudojamas biudžeto klasifikatorius. Grąžintų ir įskaitytų nepriemokoms padengti mokesčių permokų sumos parodomos atitinkamų mokesčių eilutėse.“	
„95. Apyskaita turi priedą – tai pažyma apie nepriemokas ir atidėtus mokesčius.“	Apyskaita be Nepriemokų pažymos turi dar 5 priedus, 4 iš jų pildo AVMI.

Pažymėtina, kad pagal finansų ministro įsakymo Nr. 1K-019 nuostatas „apskričių valstybinės mokesčių inspekcijos sudaro 1.1 punktu patvirtintos Mokesčių ir kitų įmokų į biudžetus apyskaitos formos apyskaitas ir pateikia Finansų ministerijai vadovaudamosi Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos nustatyta tvarka“. VMI prie FM Apyskaitos teikimo tvarkos nėra parengusi, o AVMI tiesiogiai Finansų ministerijai Apyskaitų neteikia nuo 2003 m. pradžios.

Pagal Vyriausybės 2004-06-15 nutarimu Nr. 751²³ pakeistų Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių nuostatas, vietos mokesčių administratoriams nustatyta prievolė į Apyskaitą įtraukti duomenis ne tik apie į AVMI surenkamąsias sąskaitas pervestas savivaldybių biudžetams priklausančias lėšas, bet ir tiesiogiai į savivaldybių biudžetų sąskaitas mokesčių mokėtojų pervestas sumas.

VMI prie FM konsoliduotą Apyskaitą rengiantis padalinys, siekdamas užtikrinti į Apyskaitą traukiamų duomenų patikimumą, vykdo tam tikras kontrolės procedūras, tačiau jos nei Finansų ministerijos, nei VMI prie FM, teisės aktais neregamentuotos²⁴. (Žr. rekomendacijų 2.3 p)

VMI prie FM padalinio, sudarančio konsoliduotą Apyskaitą, uždaviniai²⁵ yra analizuoti ir prognozuoti VMI administruojamų biudžetų pajamų surinkimo tendencijas, užtikrinti vieningą biudžetų pajamų analizę. Padaliniui pavesta analizuoti biudžetų pajamas, teikti ataskaitas, apibendrintus pasiūlymus dėl biudžetų pajamų surinkimo užduočių vykdymo, kaupti, suvesti ir analizuoti operatyvią informaciją apie biudžeto surinkimo užduočių vykdymą, teikti informaciją Finansų ministerijai, Vyriausybei, VMI prie FM vadovybei ir AVMI. Tačiau padalinio nuostatuose nenumatytos konsoliduotos Apyskaitos rengimo, AVMI metodinio vadovavimo ir kontrolės

²² VMI prie FM viršininko ir MD prie FM direktoriaus 2003-02-26 įsakymas Nr. V-57/1B-160 „Dėl mokesčių rinkliavų ir kitų įmokų į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą, savivaldybių biudžetus bei valstybės pinigų fondus kodų sąrašo“ (2004-06-11 įsakymo Nr. VA-117/1B-629 redakcija).

²³ 2004-06-15 LRV nutarimas Nr. 751 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d. nutarimo Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo tvarkos patvirtinimo“ pakeitimo“.

²⁴ Plačiau žiūrėti ataskaitos 3.3. sk.

²⁵ VMI prie FM Analizės ir atrankos tikrinimams skyriaus nuostatai, patvirtinti VMI prie FM viršininko 2005-01-27 įsakymu Nr. V-14.

funkcijos Apyskaitos rengimo srityje, nors praktiškai padalinys teikia AVMI metodinius nurodymus Apyskaitos rengimo klausimais.

Manome, kad VMI prie FM turėtų sustiprinti mokesčių apskaitos ir atskaitomybės sudarymo AVMI metodinį vadovavimą, detaliau apibrėžti VMI prie FM padalinių, atsakingų už AVMI kontrolę ir metodinį vadovavimą, funkcijų ir atsakomybės ribas. (*Žr. rekomendacijų 2.6 p.*)

Pažanga:

VMI prie FM informavo, kad parengtas Mokesčių ir kitų įmokų į biudžetus apyskaitos formos 1-VP sudarymo ir teikimo Lietuvos Respublikos finansų ministerijai taisyklių, reglamentuojančių AVMI sudaromų apyskaitų, ir konsoliduotos Apyskaitos sudarymo ir pateikimo terminus, kontrolės procedūras ir atsakomybę, projektas, kad bus papildyti Konsoliduotą Apyskaitą rengiančio ir metodinius nurodymus teikiančio padalinio nuostatai.

3. Rizikos veiksnių vertinimas ir vidaus kontrolė

3.1. Rizikos veiksnių vertinimas

Vidaus kontrolė turi užtikrinti, kad institucijos bendrieji tikslai būtų pasiekti. Pagrindinių rizikos veiksnių nustatymas yra viena iš sudėtinių vidaus kontrolės sistemos dalių. Labai svarbu nustatyti pačias svarbiausias rizikos sritis, kurių valdymui turi būti nukreipti reikalingi ištekliai ir paskirstyta atsakomybė. Rizika gali būti mažinama nustatant ir įgyvendinant į rizikos veiksnus nukreiptas tinkamas kontrolės priemonės.

Iki 2005 m. į VMI veiklos rizikos valdymo procesą buvo įtraukti keli VMI prie FM padaliniai (Mokesčių analizės, Mokestinių patikrinimų metodikos, Paslaugų mokesčių mokėtojams, Duomenų valdymo ir kt. skyriai), tačiau nebuvo paskirtas vienas padalinys, atsakingas už bendros rizikos, apimančios visus VMI veiklos procesus, valdymą.

Iki audito pradžios Mokesčių apskaitos ir paskirstymo, atskaitomybės rengimo procesų rizikos veiksniai nenustatyti, rizikos valdymo sistema nesukurta.

VMI prie FM turėtų didesnę dėmesį skirti rizikingų sričių nustatymui VMI mokesčių ir kitų įmokų apskaitos, paskirstymo ir atskaitomybės procesuose ir tinkamų kontrolės priemonių nustatyties rizikos veiksniams pašalinti parinkimui. (*Žr. rekomendacijų 2.5 p.*)

Pažanga:

2005 m. pradžioje VMI prie FM paskirtas padalinys, atsakingas už rizikos veiksnių identifikavimą, analizę, rizikos vertinimą, priemonių parinkimą ir prioritetų nustatymą.

VMI prie FM 2005 m. pradedamas įgyvendinti PHARE Pereinamojo laikotarpio institucijų

plėtos priemonių projektas „Rizikos valdymo sistemos vystymas ir diegimas“. Projekto tikslas – VMI sukurti ir įdiegti veiksmingą, efektyviai veikiančią rizikos valdymo sistemą, kuri įgalintų atlikti pagrindinių VMI procesų tikslų (strateginių, veiklos, atskaitomybės, atitikties) susijusių rizikų nustatymą, įvertinimą ir valdymą. Rizikos valdymo sistema apimtų vidaus aplinkos, tikslų nustatymo ir juos lemiančių įvykių identifikavimo, rizikos įvertinimo komponentus, vidaus kontrolės procedūras, informaciją ir komunikavimą, sistemos monitoringą.²⁶

3.2. Vidaus audito tarnybų vaidmuo

VMI prie FM Vidaus audito tarnyba mokesčių apskaitos, paskirstymo ar atskaitomybės sudarymo procedūrų vertinimo vidaus auditų neatliko. Kai kurių AVMI vidaus audito tarnybos, siekdamos įvertinti ar mokesčių apskaitos ir paskirstymo procedūros vykdomos efektyviai ir su kuo mažesne klaidų ir norminių aktų pažeidimų rizika, 2002–2003 m. atliko mokesčių apskaitos procedūrų, mokesčių ir kitų įmokų į biudžetus apyskaitos sudarymo vertinimo auditus.

Kauno ir Alytaus AVMI vidaus auditoriai atliko Mokesčių ir kitų įmokų į biudžetus apyskaitos (forma 1-VP) sudarymo vertinimo auditus, Panevėžio ir Marijampolės AVMI buvo atlikti mokesčių apskaitos procedūrų vertinimo vidaus auditai.

Audito ataskaitose paminėti pagrindiniai rizikos veiksniai, galintys turėti įtakos klaidoms ir pažeidimams atsirasti vykdant mokesčių ir kitų įmokų apskaitos, paskirstymo procedūras, rengiant ataskaitas:

- dažnai besikeičiantys įstatymai ir kiti norminiai aktai;
- integruotos mokesčių informacinės sistemos (IMIS) netobulumas;
- kai kurių mokesčių ir kitų įmokų rankinė apskaita;
- tarpbankinės atsiskaitymo sistemos pasikeitimas²⁷.

Pagal teisės aktus, reglamentuojančius AVMI vidaus audito tarnybų veiklą, jos neprivalo derinti savo veiklos planų ir teikti informacijos apie auditų metu nustatytus AVMI veiklos trūkumus nei VMI prie FM Vidaus audito tarnybai, nei VMI prie FM vadovybei.

Pažymėtina, kad AVMI Vidaus audito tarnybos nuo 2004 m. VMI Vidaus audito tarnybai teikia veiklos ataskaitas, nuo 2005 m. kai kurių AVMI vidaus audito tarnybos pradėjo teikti vidaus auditų ataskaitas.

Manome, kad įgyvendinant VMI prie FM ir AVMI valdymo sričiai priskirtus veiklos tikslus, siekiant efektyvesnės vidaus audito tarnybų veiklos, stengiantis identifikuoti pačias svarbiausias VMI veiklos rizikos sritis ir parengti tinkamas priemones rizikai valdyti ir sumažinti, keitimasis informacija, jos pateikimas ne tik VMI prie FM Vidaus audito tarnybai, bet ir

²⁶ Šaltinis – Centrinė projektų valdymo agentūra.

atitinkamiems veiklos padaliniais turi būti skatinamas ir ateityje, be to, tikslinga svarstyti klausimą dėl centralizuotos VMI vidaus audito tarnybos sukūrimo, arba ieškoti kitų būdų, kaip geriau koordinuoti VMI prie FM ir AVMI vidaus audito tarnybų veiksmus, kad kuo geriau būtų užtikrinamas kylančių sisteminių problemų sprendimas. (*Žr. rekomendacijų 2.4 p.*)

3.3. Kontrolės procedūros

VMI prie FM Mokesčių apskaitos metodikos skyriui pavesta vykdyti mokesčių ir kitų įmokų apskaitos AVMI kontrolę.

Iš dalies ši kontrolė vykdoma betarpiškai bendraujant su AVMI mokesčių apskaitos padaliniais ir sprendžiant iškilusias problemas. Ne rečiau kaip kartą per ketvirtį AVMI mokesčių apskaitos padalinių specialistams organizuojami pasitarimai, seminarai mokesčių apskaitos klausimais. Audito metu nustatyta, kad AVMI mokesčių apskaitą ir paskirstymą atliekančių padalinių patikrinimai atliekami gavus konkrečius skundus iš mokesčių mokėtojų ar kitų institucijų. Tokie patikrinimai dokumentuojami. Kitais atvejais, dėl didelio skyriaus darbuotojų darbo krūvio, atliekami neformalūs patikrinimai.

2005-06-16 VMI prie FM viršininko įsakymu Nr. V-113 patvirtintos naujos AVMI kompleksinių ir teminių patikrinimų taisyklės. Pagal parengtą metodiką šių metų Mokesčių apskaitos metodikos skyriaus veiklos plane numatyta šešiose AVMI atlikti patikrinimus dėl mokesčių apskaitos tvarkymo. Iki 2005-09-01 atliktas vienas patikrinimas Vilniaus AVMI pagal gautą skundą.

VMI prie FM Kontrolės departamento Analizės ir atrankos tikrinimams skyrius, rengiantis konsoliduotą Apyskaitą, kaip ir kiti VMI prie FM padaliniai, turi teisę tikrinti AVMI veiklą ir duoti privalomai vykdomus pavedimus skyriaus koordinuojamais klausimais. Audito metu mums nepavyko gauti įrodymų, kad minėtas padalinys kontroliuotą Apyskaitą rengiančius AVMI padalinius.

Analizės ir atrankos tikrinimams skyrius, siedamas užtikrinti į konsoliduotą apyskaitą traukiamų duomenų patikimumą vykdo tam tikras kontrolės procedūras.

AVMI pateiktos Apyskaitos duomenų patikimumu įsitikinama kasdieną pagal AVMI pateiktas kasdienes Pinigų srautų ataskaitas (forma FR0111) rengiant preliminarinių duomenų apie VMI į valstybės biudžetą surinktus mokesčius ataskaitą, kuri sutikrinama su Finansų ministerijos pateiktu tos dienos Valstybės išdo sąskaitos banko išrašu. Kai banko išrašo duomenys nesutampa su Pinigų

²⁷ Surenkamųjų biudžeto sąskaitų elektroninių banko išrašų duomenų importas į AVMI IMIS, neteikiant pirminių mokėjimo dokumentų.

srautų ataskaitų duomenimis, neatitikimo priežastys nustatomos aiškinantis su konkrečia AVMI²⁸. Tokiais atvejais koreguojami duomenys kasdienėje ataskaitoje;

Mėnesiui pasibaigus konsoliduotos Apyskaitos 1-VP duomenys sutikrinami su Finansų ministerijos duomenimis apie valstybės biudžeto mėnesio pajamas. Pažymėtina, kad tokiu būdu sutikrinamos tik į valstybės išdo sąskaitą pervedamos valstybės biudžetui ir valstybės pinigų fondams priklausančios lėšos.

Duomenys apie sumokėtas sveikatos draudimo įmokas Valstybinei ligonių kasai VMI prie FM teikiami kas mėnesį.

Duomenys apie AVMI į savivaldybių biudžetus pervestus mokesčius ir įmokas vadovaujantis AVMI nuostatais AVMI lygmeniu turėtų būti pateikiami savivaldybėms sutikrinimui su bankiniais išrašais, o duomenys apie tiesiogiai į savivaldybių biudžetų sąskaitas mokesčių mokėtojų pervestas sumas į konsoliduotą Apyskaitą įtraukiami remiantis savivaldybių pateikta informacija.

Kaip jau buvo minėta, vykdomos kontrolės procedūros vidaus teisės aktais nereglamentuotos, nenumatytos vidaus kontrolės procedūros ir atsakomybė.

Manome, kad VMI prie FM turėtų daugiau dėmesio skirti duomenų traukiamų į konsoliduotą Apyskaitą kontrolės procedūrų teisiniam reglamentavimui, atsakomybės nustatymui. (*Žr. rekomendacijų 2.3, 2.6 p.*)

²⁸ Dažniausiai taip atsitinka dėl bankų kaltės (techninės priežastys).

IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS

Šioje dalyje atkreipiame dėmesį tik į su sritimis, kurių tobulinimui reikia skirti papildomą dėmesį, susijusias išvadas. Pateikiame rekomendacijas ir mokesčių administratoriaus pasiektą pažangą audito metu.

1. VMI informacinių sistemų bendroji vidaus kontrolė

<i>Išvados</i>
Teigiami pokyčiai: 1.1. UAB „Arthur Andersen“ 2002 m. atliko bendrąjį VMI informacijos ir susijusių technologijų auditą VMI, taikant modernius metodus (CRAMM), atliekamas informacinių sistemų rizikos vertinimas. 1.2. VMI prie FM Informacinių technologijų departamente įsteigtas Informacinių sistemų saugos kontrolės skyrius, vertinantis ir analizuojantis informacijos saugumo rizikos veiksniai. 1.3. Elektroninio deklaravimo IS (EDS), Akcizų IS (AIS) ir Audito IS nuostatai valstybinio audito metu suderinti su Informacinės visuomenės plėtros komitetu. Su VRM derinami VMI prie FM Bendrieji duomenų saugos nuostatai Tobulintina: 1.4. PHARE ekspertų ir tarptautinės audito kompanijos UAB „Arthur Andersen“ pateiktų aktualių rekomendacijų įgyvendinimo vidaus kontrolei turėtų būti skiriamas didesnis dėmesys. 1.5. Rizikos valdymo sistema IT taikymo srityje turi apimti rizikos identifikavimą ir jos poveikio analizę, finansiškai pagrįstas priemones, skirtas rizikos tikimybei ar poveikiui mažinti. 1.6. IS valdymo procesų kontrolę palengvintų pačių sukurtų ir laisvai platinamų produktų įtraukimas į programinės įrangos sąrašą. 1.7. Visų veikiančių IS nuostatų ir projektų specifikacijų derinimas ir registravimas teisės aktų nustatyta tvarka IS plėtrą koordinuojančiose valstybinėse institucijose turi tapti svarbia priemone kontroliuojant visų valstybės IS suderinamumą, integraciją (Pastaba. Informacinės visuomenės plėtros komitetui Valstybės kontrolė atskiru raštu pateiks rekomendaciją dėl IS vidaus kontrolės tobulinimo). 1.8. Nors VMI IS pradėtos kurti anksčiau negu priimti teisės aktai, kuriuose pateiktos kompiuterių programų naudojimo valstybės valdymo institucijose ir įstaigose rekomendacijos, jos taikytinos atsižvelgiant į IS rizikos vertinimo rezultatus.

<i>Rekomendacijos</i>	<i>Pažanga</i>
1.1. Užtikrinti tinkamą anksčiau atliktų VMI IS auditų aktualių rekomendacijų įgyvendinimo kontrolę. <i>Žr. ataskaitos 8, 9 psl.</i>	
1.2. Apsvarstyti VMI prie FM informacinių sistemų plėtros komiteto sudėties ir veiklos atnaujinimo galimybes. <i>Žr. ataskaitos 8 psl.</i>	
1.3. Patvirtinti VMI IS valdytojus. <i>Žr. ataskaitos</i>	<i>VMI prie FM informavo, kad artimiausiu metu planuoja įvardyti IS valdytojus.</i>
1.4. Tobulinti VMI IS rizikos veiksmų valdymą. <i>Žr. ataskaitos 8,9 psl.</i>	
1.5. Imtis priemonių audito metu nustatytiems teisės aktų neatitikimams pašalinti. <i>Žr. ataskaitos 10,11,12 psl.</i>	<i>VMI prie FM informavo, kad numatė priemones ir terminus nustatytiems neatitikimams pašalinti.</i>
1.6. Atsižvelgiant į IS rizikos vertinimo rezultatus apsvarstyti teisės aktuose, reglamentuojančiuose IT taikymą, pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo klausimus. <i>Žr. ataskaitos 12,13 psl.</i>	<i>VMI prie FM informavo, kad numatė priemones ir terminus teisės aktų, reglamentuojančių IT taikymą rekomendacijoms įgyvendinti.</i>

2. Konsoliduotos mokesčių ir kitų įmokų į biudžetus apskaitos sudarymo vidaus kontrolė

<i>Išvados</i>
Teigiami pokyčiai: 2.1. VMI prie FM, siekdama tobulinti jai priskirtų administruoti mokesčių ir kitų įmokų apskaitą ir atskaitomybę taip, kad ji atitiktų Europos nacionalinių sąskaitų sistemos nuostatas, Tarptautinius viešojo sektoriaus apskaitos standartus ir Lietuvos Respublikos valstybinio sektoriaus apskaitos reikalavimus, iki 2005 m. pabaigos numato parengti ir iki 2007 m. įdiegti naują mokesčių apskaitos, pagrįstos dvejybinio įrašu, metodiką ir kitus mokesčių apskaitą ir jų paskirstymą reglamentuojančius teisės aktus. 2.2. 2005 m. VMI prie FM veiklos plane numatyta pradėti rizikos vertinimo sistemos kūrimo darbus, kuriuos numatoma užbaigti 2006 m.

Tobulintina:

2.3. VMI prie FM įgyvendindama mokesčių apskaitos, paskirstymo ir atskaitomybės sudarymo strateginius tikslus, turėtų tobulinti taikomus, nustatyti naujus kriterijus, kurie geriau atspindėtų užsibrėžtų tikslų įgyvendinimą, tobulinti duomenų, reikalingų nustatytiems kriterijams apskaičiuoti, bases.

2.4. VMI prie FM, siekdama užtikrinti pateikiamos informacijos patikimumą, daugiau dėmesio turėtų skirti didžiąją dalį valstybės ir savivaldybių biudžetų ir fondų įplaukų atspindinčios konsoliduotos ataskaitos – Mokesčių ir kitų įmokų į valstybės biudžetą ir savivaldybių biudžetus apyskaitos – rengimo teisiniam reglamentavimui, pakankamų vidaus kontrolės procedūrų nustatymui.

2.5. Turėtų būti siekiama detaliau reglamentuoti VMI prie FM padalinių, atsakingų už Apyskaitos rengimo metodikos ir konsoliduotos Apyskaitos rengimą, funkcijos ir atsakomybės ribos.

2.6. Didesnis dėmesys skirtinas Mokesčių apskaitos ir paskirstymo, atskaitomybės rengimo procesų rizikos veiksnių identifikavimui, rizikos valdymo sistemos sukūrimui.

2.7. Didesnis dėmesys vidaus audito tarnybų veiklos koordinavimui ir vidaus audito rezultatų geresnė sklaida ne tik tarp VMI vidaus audito tarnybų, bet ir tarp VMI prie FM veiklos padalinių leistų operatyviau šalinti AVMI vidaus auditų metu nustatytas sisteminės problemas, padėtų stiprinti AVMI metodinį vadovavimą ir kontrolę.

<i>Rekomendacijos</i>	<i>Pažanga</i>
2.1. Tobulinti taikomus, nustatyti naujus vertinimo kriterijus, kurie geriau atspindėtų mokesčių apskaitos, paskirstymo užsibrėžtų tikslų įgyvendinimą, tobulinti duomenų, reikalingų nustatytiems kriterijams apskaičiuoti, bases. <i>Žr. ataskaitos 14,15 psl.</i>	
2.2. Atnaujinti Mokesčių apskaitos metodiką įvertinant teisės aktų, reglamentuojančių mokesčių administravimą, pokyčius. <i>Žr. ataskaitos 15,16 psl.</i>	<i>Iki 2005 m. pabaigos numatoma parengti Valstybinės mokesčių inspekcijos surenkamų mokesčių ir kitų įmokų apskaitos vadovą.</i>

<i>Rekomendacijos</i>	<i>Pažanga</i>
2.3. Detaliau reglamentuoti Apyskaitos rengimo, vidaus kontrolės procedūras AVMI ir VMI prie FM, padalinių, atsakingų už Apyskaitos parengimą, funkcijas ir atsakomybę. <i>Žr. ataskaitos 17,18 psl.</i>	<i>VMI prie FM informavo, kad parengtas Mokesčių ir kitų įmokų į biudžetus apyskaitos sudarymo ir teikimo Finansų ministerijai taisyklių, reglamentuojančių, AVMI sudaromų apyskaitų ir konsoliduotos Apyskaitos sudarymo ir pateikimo terminus, kontrolės procedūras ir atsakomybę, projektas.</i>
2.4. Didesnį dėmesį skirti vidaus audito tarnybų veiklos koordinavimui ir vidaus audito rezultatų sklaidai tarp VMI vidaus audito tarnybų ir VMI prie FM veiklos padalinių. Prireikus inicijuoti atitinkamų teisės aktų pakeitimus. <i>Žr. ataskaitos 14 psl.</i>	
2.5. Sukurti ir įdiegti Mokesčių apskaitos ir paskirstymo, atskaitomybės rengimo procesų rizikos valdymo sistemą. <i>Žr. ataskaitos 18,19 psl.</i>	<i>Parengta Rizikos valdymo sistemos vystymo ir diegimo projekto viešojo paslaugų pirkimo konkurso dokumentacija – išankstinio informacinio skelbimo apie viešąjį paslaugų pirkimą tekstas, techninė užduotis, paslaugų pirkimo dokumentai – ir pateikta Centrinei projektų vertinimo agentūrai.</i>
2.6. Sustiprinti mokesčių apskaitos, paskirstymo ir atskaitomybės rengimo AVMI kontrolę ir metodinį vadovavimą. <i>Žr. ataskaitos 18,19,21 psl.</i>	

Valstybės kontrolės:

Valstybės ataskaitų ir pajamų audito departamento
direktorius

Arūnas Juozulynas

Vyriausioji valstybinė auditorė (grupės vadovė)

Birutė Žąsinienė

Susipažinau:

Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos
viršininkas